

Vlaamse minister-president Kris Peeters ziet varkenshouderij niet als normale economische sector

‘We moeten zuinig zijn op onze boeren’

Met een opvallend groot begrip en respect praat Kris Peeters over de nijpende situatie waarin de varkenshouder zich bevindt. In België heeft hij het voortouw genomen om tot een rendabele sector te komen. De Vlaamse minister-president vindt dat de Europese varkenshouder teveel aan de grillen van de vrije markt wordt overgelaten. „De boer is een ondernemer in het kwadraat.”

Hij heeft eigenlijk maar een kwartier tijd. Uiteindelijk trekt de Vlaamse minister-president Kris Peeters bijna een uur uit om zijn plan van aanpak toe te lichten om tot een economisch gezonde varkenshouderij te komen. Het geeft aan hoeveel waarde Belgisch belangrijkste landbouwer hecht aan het dossier. De goed ingevoerde Kris Peeters geeft uitleg over het tot stand komen van de private opslagregeling voor varkensvlees die vorige maand is stopgezet en zijn visie op het Europese landbouwbeleid.

Waarom was u de grote initiator voor het tijdelijk invriezen van varkensvlees?

„Ik ben sinds 2007 minister-president van Vlaanderen. Voor die periode was ik minister van Openbare Werken en Leefmilieu en ik was vanuit die functie betrokken bij de mestproblematiek. In 2009 kreeg ik signalen dat de varkenssector moeilijke tijden te wachten stond. Waar voorheen de varkenscyclus zijn werk deed, kwamen we erachter dat de sector met structurele problemen kampt. De voerprijzen stegen alsmat en de opbrengsten bleven laag. Importlanden als Duitsland en Spanje hebben de afgelopen jaren hun varkensvleesproductie opgeschroefd. Tegelijkertijd kwam Brazilië op de markt. Kortom heel die markt is zich aan het wijzigen wat zware gevolgen heeft voor de varkenshouderij.”

„Vorig jaar heb ik bij de Europese landbouwministerraad gepleit voor het instellen van de High Level Group. Een groep van experts die zich verdiept in de structurele problemen in de varkenshouderij. Ik stond vrijwel alleen en ook Nederland moest er niets van weten. Op 3 december hebben we als toenmalig Belgisch voorzitter van de EU een reflectiedag georganiseerd. We hebben hier weer de problemen in de varkenshouderij aan de orde gesteld, maar aan het einde van de dag hadden we weer geen concreet resultaat. Ik ben ervoor blijven gaan en heb voor de vierde of vijfde keer de aanval geopend.”

„Op een bepaald moment had ik een bijkomend zwaar argument: de Duitse dioxinecrisis. Door de dioxinecrisis was de Duitse markt ingestort terwijl 33 procent van de Belgische varkensvleesproductie naar Duitsland gaat. Als iets in een lidstaat gebeurt en het heeft gevolgen voor andere lidstaten dan is dat een vrij sterk argument om iets te doen. Toen is, zoals ik ze noem de ‘coalitie der moedigen’ gegroeid en had ik medestanders als Henk Bleker en de Franse landbouwminister Bruno Le Maire. Voordat de EU-landbouwcommissaris Dacian Cioloş overging tot de opslagregeling was het nog spannend. Mijn Franse collega Le Maire en ik hebben er ons tot het laatste moment sterk voor moeten maken. Uiteindelijk heeft

de commissaris als een wijs man ingezien dat deze regeling noodzakelijk was.”

De opkoopregeling is al na drie weken stopgezet door de snel herstelde opbrengstprijzen. Was deze maatregel wel nodig?

„De tijdelijke opslag is een tijdelijke regeling en geen wondermiddel. De dioxinecrisis was een versterking van structurele problemen. De regeling heeft de verstoring van de markt doen doven. De private opslag heeft effect gehad omdat de prijzen zijn gestegen. Nu moeten we ervoor waken dat we het opgeslagen vlees op de markt brengen zonder daarbij de markt te verstoren.”

Had de markt het niet zelf moeten oplossen?

„De overheid moest ingrijpen en zeker met het argument dioxine. Een onvermijdelijke maatregel was het. En het was geen uitzonderlijke maatregel, want in 2007 is ook nog een opslagregeling voor varkensvlees toegepast.”

Wat zijn uw plannen voor een rendabele varkenshouderij op langere termijn?

„Ik heb voor elkaar gekregen dat de landbouwcommissaris in de discussie over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Wie is Kris Peeters?

Kris Peeters werd op 18 mei 1962 geboren. Hij studeerde rechten, wijsbegeerte en accountancy in Gent en Antwerpen. Zijn carrière startte hij bij advocatenkantoor Storme, Leroy, Van Parys en Doolaeghe in Gent. Vervolgens doorliep hij verschillende functies tot aan secretaris-generaal bij de Unie van Zelfstandige Ondernemers en KMO's. In 2004 betrad hij de politiek als Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur. In 2007 werd hij Vlaams minister-president en stapte hij over naar het Vlaams ministerie van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid. Sinds 2009 combineert hij het minister-presidentschap van Vlaanderen met het ministerschap van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.

na 2013 de structurele problemen in de varkenshouderij meeneemt. In Vlaanderen organiseren we dialoogdagen met als thema de Vlaamse varkenshouderij in 2020. De structurele vraag is hoe we de sector rendabel kunnen maken naar 2020 toe. De varkenssector is heel belangrijk voor de landbouw in Vlaanderen. We hebben een prachtig varken dat voor vele zaken wordt gebruikt. Is het niet wijs om diversificatie door te voeren? Kijken naar waar je het varken voor gebruikt en daar het varken beter op afstemmen. En als we zo'n goed varken hebben, dan moeten we het ook zo in de markt zetten. Topkwaliteit."

„Een ander belangrijke vraag is ons afzetgebied. Met een zelfvoorzieningsgraad van rond de 250 procent exporteren we verschrikkelijk veel varkensvlees. De vraag is niet of we teveel varkens hebben. De vraag is waar zijn de markten zich aan het ontwikkelen? De Duitse markt was voor ons

belangrijk. Maar er zijn nieuwe markten als Rusland en China. Misschien is de oplossing wel dat we de export opnieuw moeten inrichten en moeten kijken naar markten die iets verder weg zijn. Naast varkenshouders zijn mengvoederfabrikanten en banken bij dit overleg betrokken. In Vlaanderen werken we veel met integraties waar de bank voor het geld zorgt en de mengvoederfabrikant het voer voor zijn rekening neemt. Werkt dit businessmodel nog wel? Banken, mengvoederfabrikanten en distributeurs zijn overtuigd dat de sector toekomst heeft. De vraag is nu wat zijn de knelpunten en de mogelijkheden om die op te lossen."

In hoeverre trekt u hier samen op met Henk Bleker?

„Wat mij betreft maximaal. In de High Level Group wordt op EU-niveau al samen opgetrokken. Wat betreft de vragen die ik net heb opgenoemd, moet ik eerst mijn eigen

huiswerk maken. Ik heb niet de ambitie om te zeggen: zo moet u dat doen in Nederland. Maar als wij een aantal conclusies hebben die ook van toepassing zijn op andere landen dan zullen wij dat hen laten weten."

U neemt als overheid het initiatief tot een rendabele varkenshouderij. Iets wat we in Nederland niet gewend zijn. Waarom komt u zo op voor de belangen van de varkenshouder?

„Rendabele varkensbedrijven die onder normale omstandigheden schitterend zouden ondernemen, komen nu ook in de problemen. Ik vind die situatie dermate ernstig dat ik het voortouw heb genomen. We moeten kijken waar de sector zelf toekomst ziet en in welke mate er een overheidsbeleid kan worden gevoerd. Vandaar dat ik de initiator ben van bijvoorbeeld de dialoogdagen. Nu de opslagregeling is stopgezet, is de vraag wat de taak is van de overheid. Op zowel ►

